

σημείωμα για την έκδοση

Αυτό που μου κάνει τη μεγαλύτερη εντύπωση στη σχέση του προϊστορικού ανθρώπου με τα σπήλαια είναι η χρήση τους για τη ζωή αλλά και για τον θάνατο, ταυτόχρονα. Οι άνθρωποι επιβίωναν, έβρισκαν καταφύγιο, έτρωγαν και, παράλληλα, κρατούσαν τους νεκρούς τους μέσα σ' αυτά. Ενίοτε, έβρισκαν και οι ίδιοι τον θάνατο εκεί. Τα σπήλαια φύλαζαν ζωές, γενιές ανθρώπων, θησαυρούς και μυστικά. Τα φύλαζαν για να τα μάθουν οι μελλοντικές γενιές, κράτησαν προστατευμένο το αποτύπωμα τόσων ανθρώπων για τους οποίους δεν θα μάθαινε ποτέ κανείς και θα χανόταν ένα πολύτιμο κομμάτι της εξελικτικής πορείας μας.

Μέσα στα σπήλαια βρίσκουμε τόσες ζωές αποτυπωμένες στην ολότητα τους. Τόσες εικόνες, τόσες αφηγήσεις, αισθήσεις, αποκαλύψεις. Μεταφορά σε χρόνο πολύ μακρινό, αλλότριο αλλά και γνώριμο. Οι σκιές που ρίχνει το φως των λυχνariών να χορεύουν στα τοιχώματα του σπηλαίου. Ο ήχος των εργαλείων, όπως χρησιμοποιούνται σε πολύτιμες στιγμές ασφάλειας και θαλπωρής. Η μυρωδιά του καπνού απ' τη φωτιά και το υγρό σκοτάδι, ήχοι μεγεθυμένοι, πολλαπλασιασμένοι. Η επιτέλεση των αναγκαίων στους πρώτους χώρους του σπηλαίου και στα ενδότερα τα λειτουργικά που δίνουν μια άλλη διάσταση στη ζωή. Μαγεία και μεταφυσική προστασία, σίτιση και ανάπαυλα. Το μοιράζεσθαι, η αμφίδρομη φροντίδα. Η σιγουριά που προσφέρει η συνύπαρξη, η υπενθύμιση ότι επιβιώνει κανείς όχι μόνο για τον εαυτό του, αλλά και για τους άλλους.

Δ. Σχοινά